

Bent U al eens naar de Mookerhei verwenst, lezer? Geef gerust aan die uitnodiging gehoor, bv. bij gelegenheid van het K.N.N.V. Paaskamp 1960. „Natuurmonumenten” bezit daar vlak langs de grote weg Mook—Plasmolen een flink stuk morene-landschap, dat prachtig is in de tijd van de heidebloei, maar niet minder mooi in april, als de beuken uitlopen en het tere groen contrasteert met het geelgrauw van het overjarige buntgras.

Voorbij de Mokerhei ligt het Startse dal, waar men bezig is het dennenbestand, dat daar gepoot is, gaandeweg door loofhout te vervangen.

Gele dovenetel

Foto: H. Velner

Dan komt de Oostberg, die als een smalle tong om het Zevendal heenloopt in de richting van de Plasmolen. De bosflora is daar weliger: haagbeuk, bosanemoon, grootbloemmuur is er in april bloeiend te vinden.

Dat Zevendal komt hierheen van af de Groesbeekse heuvels. Veel water zit er niet in. Meer komt er uit het Molendal, en nadat het daar de molen van het Groene Water heeft bespoeld, stroomt het dan onder in het Zevendal uit. Beide beken hebben vroeger samen de raderen van de oude „Plasmolen” doen draaien. Tegenwoordig is het net andersom: nu wordt het water wel door raderen in beweging gebracht, nl. door waterfietsen. Maar daar wordt niet gekampeerd, wel even verder bij de Geuldert aan de voet van de St. Maartensberg.

Prachtig is het daar in het voorjaar. De boshelling heeft er in de oorlogs-

tijd enorm geleden en zwaar hout is er ook niet veel meer. Maar dank zij zorgvuldig ontziene bordjes „mijnengevaar” is er overal opslag van jong houtgewas: beuken, wilde kers (die in april bloeit!), lijsterbes, eik, berk met een welige ondergroei van speenkruid, bosanemoon, bosklaverzuring, gele dovenetel, grote veldbies, boswederik, zenegroen en andere vroege voorjaarsplanten. Wat later in het jaar komt er met heel veel andere bosplanten ook wilde aronskelk bij, zoveel als ik nog nooit ergens heb gezien.

Is het wonder, dat het daar ook wemelt van zangvogels?

Bij het rally-weekend, dat we daar in 1958 hadden, was er een zangconcours van nachtegalen, die zo ongeveer 24 uur per etmaal zongen. Verder wielewaal, tjiftjaf, fitis, zwartkop tuinfluit, roodborst, bonte en groene specht.

Tussen St. Maartensberg en St. Jansberg, die tot aan de Duitse grens loopt, boven het helaas voor het grootste deel ontgonnen Koningsven, komt nog een beek naar beneden, die het water afvoert van de Hellekuil

Beek bij Plasmolen

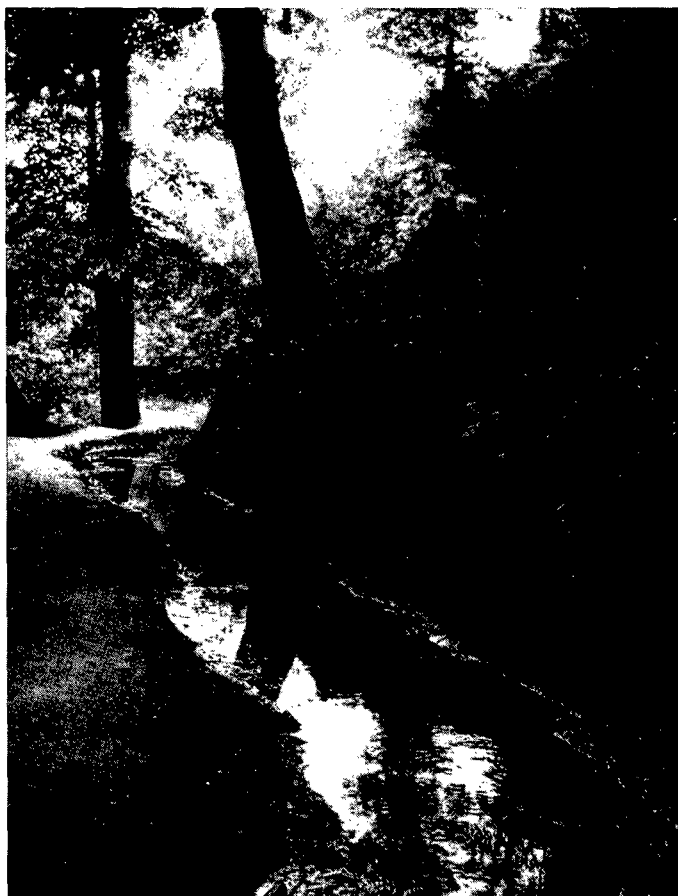

Foto: Jan van Eijk

uit een prachtig bronnetjes-bos. In april bloeit daar volop het goudbrocaten wisselbladige goudveil, waartussen dan spore-aren van de reuzen-paardestaart opkomen, iets wat we niet vaak meer zien in Nederland. Met stroomversnellinkjes loopt de beek omlaag. Maar, uit de heuvelrand getreden, kan hij toch zijn draai niet vinden. Men heeft in vroeger tijd de afloop dichtgestopt en de beek verder opgestuwd naar de uitmonding van Molenbeek en Zevendal, mogelijk om het waterdebiet van de Plasmolen te vergroten. In de oorlogstijd is het pad, dat een dijkje voor de opgestuwde beek vormt, stuk geweest, zodat het water uit de Hellekuil gewoon langs de helling van de Maartensberg omlaag kon lopen. Die helling is vochtig gebleven en sindsdien groeit de reuzen-paardestaart daar met dotterbloem, boswederik, boswalstro, rapunsel in zeer grote hoeveelheid. Een paar plassen, vlak bij het kampeerterrein met oevers, te slap om er te staan, hebben mooie begroeiing van galigaan, waterdrieblad, wateraardbei tussen de wilgen en de gagel.

Tot zover de excursieterreinen boven, benoorden de kampeerplek.

Aan de andere kant, richting Middelaar en Maas, ligt een ruim 2 km brede strook, voornamelijk van grasland, waar de rivier in vroeger tijd doorheen gekronkeld heeft, grond uitspoelend, maar ook eilandjes overlatend, die nu als iets hogere zandruggen in het land liggen, soms nog met een kop stuifzand er bovenop. Daar groeit een groot aantal typische rivierdalplanten of fluviatielen op en tegenaan, die merendeels pas in mei bloeien. Maar wie weet, hebben we een vroeg voorjaar.

Kijk ook eens naar de mooie Maasheggen in het lage land met meidoorn, maar ook met Spaanse aak. Daar zal met Pasen de gevlekte dovenetel volop in bloei staan.

Probeer bij het genieten ervan de zandgraverij, die hier heel sterk bedreven wordt onder de dekmantel van het scheppen van een recreatiegebied, dan maar voorbij te zien. Het heuvellandschap is bij „Natuurmonumenten”, bij „Staatsbosbeheer” en bij Baron Verschuur gelukkig in goede handen.

Waarnemingen waarover men zich verheugt

MUSSEN EN ZWANEN

Een aantal mussen zat te pikken naast een meidoornheg. Plotseling komt een sperwer aanvliegen waarop de mussen hun heil zoeken in de heg. De roofvogel klampt zich vast tegen de zijkant van de heg en slaat met de vleugels enige keren krachtig tegen de heg. De mussen vliegen eruit, wat voor een van hen noodlottig wordt.

Deze week (begin februari 1960) was het Twentekanaal bij Hengelo dichtgevroren, met uitzondering van een gedeelte waarin warm water van de Zoutindustrie werd gepompt. Hier lagen massa's watervogels, meerkoeten, waterhoentjes, een fuut en een kuifeendje. Echter ook 8 zwanen, die regelmatig door de bewoners van de woonschepen gevoerd werden, waardoor ze per slot zo mak werden dat ze uit de hand gevoerd konden worden. Ook vlogen zij over grote afstanden, wat een machtig gezicht was. Zouden dit wilde zwanen kunnen zijn? Ik kan het bijna niet aannemen. (Het waren geen knobbelzwanen).

Grundellaan 27.

A. C. MEYLING.